

Time: 2 hours

Total Marks:60

Instructions

- 1. All Questions are Compulsory**
- 2. All Questions carry equal marks**
- 3. Figures to the right indicate marks**

Q1. A. Examine India's Neighbourhood Policy During the Congress period. 15 marks

OR

B. Explain the Nuclearization and Neighbourhood Policy

Q2. A. Analyse Indo-Pak bilateral relations. 15 Marks

OR

B. Briefly explain and identify the various initiatives for resolving the border dispute with China

Q3. A. What are the interconnections between the making of India's national circumstances and its international role? 15 Marks

OR

B. Explain how India came to be in its current circumstances and the different ways that these can be interpreted

Q4. A. How will India – Bhutan relations prove to be a fortification against Chinese rising impact in South Asia? 15 marks

OR

B. Illustrates the irritants in India-Bangladesh relations.

वेळ - 2 तास

गुण - 60

सूचना

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- ३) उजवीकडील आकडे गुण दर्शवितात.

Q1. अ .काँग्रेसच्या काळात भारताच्या शेजारधर्म धोरणाचे परीक्षण करा.

१५ गुण

किंवा

ब. आण्विकीकरण आणि अतिपरिचित धोरण स्पष्ट करा.

Q2. अ .भारत-पाक द्विपक्षीय संबंधांचे विश्लेषण करा.

१५ गुण

किंवा

ब. चीनसोबतचा सीमावाद सोडवण्यासाठी विविध उपक्रमांची थोडक्यात माहिती द्या .

Q3. अ . भारताची राष्ट्रीय परिस्थिती आणि त्याची आंतरराष्ट्रीय भूमिका यांच्यातील परस्पर संबंध काय आहेत?

१५ गुण

किंवा

ब. सद्यपरिस्थितीत भारत कसा बनला आणि याचा अर्थ कोणत्या वेगवेगळ्या प्रकारे करता येईल हे स्पष्ट करा.

Q4. अ . दक्षिण आशियातील चीनच्या वाढत्या प्रभावाविरुद्ध भारत-भूतान संबंध कसे मजबूत होतील? १५ गुण

किंवा

ब. भारत-बांग्लादेश संबंधांमधील संघर्ष संबंधांची मीमांसा.
